

ÚJÉVI NAGYTAKARÍTÁS

Hogyan ápoljuk ékszereinket?

Már elaludtak a karácsonyi díszkivilágítás fényei és megkezdődött a farsang: bálók, multságok, vidám társasági összejövetelek ideje. Ilyenkor szoktuk felvenni a legpompásabb estélyi ruháinkat és ékszereinket. Az ékszerdobozkákból előkerülő alkalmi ékszereinken gyakran tapasztaljuk, hogy alig hordtunk őket, mégis elveszítették a csillogásukat.

Akár alkalmi, akár mindennapi ékszereinket rendszeresen és helyesen kell ápolni, tisztítani. A szakma nyilvánvalóan tisztában van az ékszertisztítás feltételeivel és nem akad ékszerkészítő, ill. -forgalmazó, akinél ne lenne ultrahangos ékszertisztító készülék és mindenféle tisztítószer, vagy speciális, vegyszerekkel átitatott kendő. A mondanivalóm - a szakmai újság révén - mégis a szakmának szól, hiszen mi találkozunk az ügyfelekkel és nekünk kell ellátni őket ékszerápolási tanácsokkal.

1. ULTRAHANGOS TISZTÍTÁS
Magam, még a gyémántos ékszerek esetében is, csak végszükségletben használok ultrahangos tisztítókészüléket. Az ultrahang ugyanis egy magas frekvenciájú mechanikai hullám, amely eltérő sűrűségű közegek határain fejt ki a tisztító - és esetlegesen romboló - hatását. A gyémánt felülete igen hidrofób, azaz taszítja a vizet és magára vonz minden olajos szennyeződést, amelyre sok por és piszok ragad. Gyakran használt és rit-

kán tisztított kő felületéről néha szinte „lerobbantani” sem lehet a szennyeződést! Manapság azonban egyre gyakrabban találkozhatunk feltöltött gyémánttal. Az ultrahang és a mosószeres meleg víz hatására a „töltelék” egyszerűen kifolyhat a kőből, amely teljesen elveszítheti a fényét. Természetesen egy pár ultrahangos fürdőt még kibírhat a kő, de gondolom, hogy senki sem akar feleslegesen kockáztatni. Ugyanilyen okból kifolyólag, szigorúan tilos ultrahangos tisztítás feltöltött rubinok és smaragdok esetében is. Amíg a smaragdokat rutinszerűen olajjal kezelik, a rubinokat ólomüveggel töltik fel. Az ultrahangos tisztításkor az olaj kifolyhat, az üveggel töltött kő pedig igen törekeny. A végeredmény pedig ugyancsak a tönkretett kő és ékszer. Az ultrahangos tisztítást nem szabad használni az édes és sós vízi gyöngyök, a wax-szal impregnált felületű kövek (pl. malachit, türkiz, jadeit), festett, ill. felületbevit kövek, valamint porózus szerkezetű kövek (pl. opál) esetében sem.

1 Ultrahangos tisztító - Auren Kft.

2

2. ULTRAHANGOS TISZTÍTÁS HELYETT: ELEKTROMOS FOGKEFE & SMINKECSET
A 6,5-7 és nagyobb keménységű kövekkel - kvarc, berill, topáz, korund és gyémánt - ékesített ékszereket be kell áztatni egy kevés semleges szappant tartalmazó vízbe, megszikkalni egy puha fogkefével és bő vízzel leöblíteni. Legjobb elektromos fogkefét használni, melyhez feltétlenül bármely drogériában kapható az ún. „fogköze” feltét, amely segítségével a kő nyitott foglalatának belső részéről is könnyen eltávolítható a legmakacsabb

szennyeződés is. A puhább kövek (pl. fluorit, apatit, gyöngy) tisztításához a fogkefe helyett használhatunk puha szminkecsetet. Ha ilyen műveleteket a mosogató felett végzünk, ne felejtsük el egy sűrű szűrővel lezárni a vízleeresztőt, nehogy elveszítsük a foglalatból véletlenül kieső követ. A megmosott ékszerről a maradék vizet felitatjuk egy puha, szőszmentes ruhával és a nemesfém részét újra átöröljük finom szarvasbőrrel. Én autóboltban szoktam vásárolni szarvasbőrből készült törölruhákat, melyeket cikkekes ollóval „trendire” varázsolok.

3

Medál - Yahalom Kft.

3. SZERVES DRÁGAKÖVEK

Mellőzük a drágaköves ékszerek vegyszeres tisztítását. Szerves drágakövekkel - gyöngyök, korálok - ékesített ékszerek tisztítására külön gondot kell fordítani! Semmiféle vegyszert - beleértve kemény, akár lúgos, akár savas kémhatású mosószereket - nem szabad használni! A bőrünk savas kémhatású, ezért az ékszert minden egyes viselés után ajánlatos megtisztítani. Elég, ha csak nedves, nagyon puha ruhával áttöröljük a gyöngyszemeket. A korállt egy kevés babaolajjal is lehet fényesíteni. Gyöngysorok esetében meg kell várni, amíg megszáradnak, és csak azután lehet elpakolni őket. A tárolásukhoz ne használjuk nejlonzacskókat, műanyag dobozokat, hiszen a gyöngy „lélegzik”. Selyempapírba vagy selymekendőbe becsavarva tároljuk őket. Óvjuk a hőtől és az erős napfénytől és nagyon vigyázzunk a különböző kozmetikumokkal. A

4

Medál - Splendor Ékszer

nyakra csöppent parfüm kipárolgása is elveheti a gyöngy fényét!

4. OPÁLOK

Az opálok - különösképpen az etióp származású kövek - porózus szerkezettel rendelkeznek és nagyon érzékenyek a nedvességtartalomra. Viszonylag nem régen vannak piaci forgalomban és jó pár száz évnek kell eltelnie, hogy kiderüljön mennyire stabilak. A vízzel való érintkezésükkor viselkedésük megjósolhatatlan: az egyes kövek viszszafordíthatatlanul elveszítik a fényjátékát, mások a nedvességvesztés hatására gyorsan kiszáradnak és megrepedeznek. Régen a nedvesség pótlására azt tanácsolták, hogy opálköves ékszereket egy-egy északára rakjuk be belül kifaragott nyers krumplibá, melynek leve megóvjá az opált a kiszáradástól. Soha nem szabad mosogatni, fürödni ilyen ékszerben!

5

Gyűrű - Splendor Ékszer

5. EZÜST & ARANY ÉKSZEREK

Az ezüst- és aranytárgyakat célszerű speciális, ezt a célt szolgáló, általában savas kémhatású vegyszerekkel áttörölni. Azonban tudni kell, hogy minél gyakrabban használjuk az effajta módszereket, annál gyakrabban kell újra és újra tisztítani a felületüket. Nem szabad várni, amíg az ezüstitárgy, ill. ékszer felülete besárgul, befeketedik. Ha gyakran, szinte minden viselés után csak fényesítő ruhával átdörzsöljünk, sosem kell használnunk a vegyszeres tisztítást.

Amíg a gyémántos ékszerek jobban mutatnak mesterséges fényben, a színes drágaköves ékszerek inkább nappali viseletre valók és óvni kell őket az erős, direkt napsugaraktól. Ugyanis számos színes drágakő napfény hatására kifakulhat. A nappali és esti ékszerviselet alól kivételt képez a gyöngy, melyet reggeltől estig lehet viselni, akár sportos, akár esti öltözközhöz. Ha gyakran viseljük gyöngy-

Ékszer cipő - Splendor Ékszer

sorunkat, akkor azt évente tanácsos szakemberrel átfűzetni és ez alkalomból alaposan megtisztíttatni, kifényesíttetni.

A nem szakszerű ékszer, ill. drágakő ápolásából adódó problémákat, esetleges reklamációkat úgy lehetne csökkenteni, ha az ékszer-, ill. drágakő-forgalmazó, a minőségi tanúsítvány mellett írásban is adna egy kis tájékoztatást a vevőnek az ékszert ékesítő drágakőre vonatkozó tisztítási és ápolási tanácsokkal.

1089 Budapest,
Gaál Mózes u. 5-7. II. em. 214.
+36 1/210-9151 +36 20/932-5209
info@gemlab.hu www.gemlab.hu

GemSztár
Drágakővizsgáló Laboratórium